

विषयनिर्देशिका

पृष्ठम्

प्राक्कथनम्	::	अ - आ
भूमिका	::	इ - सृ

प्रथमोऽध्यायः
=====

विवेच्यविषयस्य प्राथमिकः परिचयः -

जीवन्मुक्तिप्रतिपादनस्य हेतुनिर्देशः	::	१
मुक्तिशब्दस्य सापेक्षत्वम्	::	१
मुक्तिस्वरूपे वादिनां मतोल्लेखः (चार्वाकमतम्, वौद्धमतम्, न्यायमतम्, वैशेषिकमतम्, साङ्ख्यमतम्, पातञ्जलमतम्)	::	२
मुक्तिविषये मतान्तराणां युक्तिखण्डनम्	::	४
शून्यवादिमतम्, तत्खण्डनञ्च	::	६
न्यायवैशेषिकमतम्, तत्खण्डनम्	::	६
सांख्यमतम्, तत्खण्डनम्	::	१०
चार्वाकमतखण्डनम्	::	१५
वेदान्तमते मुक्तौ सिद्धान्तः	::	१६
मीमांसकेकदेशिनामाशङ्कना (धर्मस्यैव परमपुरुषार्थत्वमिति)	::	१७
धर्मस्य न परमपुरुषार्थत्वम्	::	१६
तत्त्वज्ञानस्य मुक्तिसाधनत्वम्	::	२३

		<u>पृष्ठम्</u>
प्रभाकरमतमाशङ्क्य तत्खण्डनम्	::	२४
सांख्यमतमाशङ्क्य तत्खण्डनम्	::	२५
पूर्वपक्षिण आशङ्क्या-अविद्यानिवृत्तेरात्म- भिन्नत्वस्वीकारे अद्वैतव्याघातः	::	२६
वेदान्तिनां समाधानम्	::	२६
पुनराशङ्क्या तन्मिथ्यात्वं कीदृशम् ?	::	२७
वेदान्तिनां समाधानम्	::	२७
पुनः पूर्वपक्षिण आशङ्क्या	::	२७
सिद्धान्तिसमाधानम्	::	२७
पुनः शङ्क्या	::	२८
वेदान्तिना आशङ्क्याखण्डनम्	::	२८
पुनः शङ्क्या	::	२८
वेदान्तिकर्तृकं समाधानम् (सत्यस्य वस्तुनो ज्ञानानिवर्त्यत्वं, संसारजातस्य मिथ्यात्वम्)	::	२८
भेदनिराकरणेन वेदान्तिना जगतः मिथ्यात्वमुपपाद्यते	::	३३
महावाक्यरूपाभिः श्रुतिभिः जीवब्रह्मणोरैक्यं प्रतिपाद्यते	::	३४

पृष्ठम्

स्मृतिभिः जीववृत्तणोरेक्यप्रतिपादनम्	::	३५
पुनः पूर्वपक्षिणः कस्यचित् प्रकारान्तरेण ज्ञानजन्यमुक्तौ आशङ्क.ट	::	३६
उक्ताशङ्क.टखण्डनम्	::	३६
पुनराशङ्क.ट	::	३६
पुनः शङ्क.टखण्डनम्	::	३६
पुनः पूर्वपक्षिण आशङ्क.ट - (एकजीववादे मुक्तिर्नास्तीति प्रपञ्चदशनि नैव प्रमाणितं भवति)	::	४०
शङ्क.टनिरासः	::	४३
एकजीववादास्वीकारे काचिदाशङ्क.ट	::	४३
शङ्क.टनिराकरणम्	::	४३
अवान्तरप्रश्नः	::	४३
उत्तरम्	::	४३
एकजीववादनिरासः	::	४४
प्रतिविम्बवादे मुक्तेः व्यवस्थापनम्	::	४५
प्रश्नः, विम्वात् प्रतिविम्बस्य भेदोऽभ्युप- गम्यत इति	::	४६

(घ)

		<u>पृष्ठम्</u>
प्रश्नोत्तरम्	::	४६
विवरणमतम्	::	४८
वातिक्कारमतम्	::	४९
आभासवादे दोषाशङ्कः	::	५१
आशङ्कः निरासनम्	::	५१
अवच्छेदवादावतारणा	::	५२
अवच्छेदवादोपरि आशङ्कः	::	५२
आशङ्कः खण्डनम्	::	५२
पुनर्दृष्टान्तदाष्टान्तिव्योवैषम्यादाशङ्कः	::	५२
तत्खण्डनम्	::	५२
जीवाविद्ययोः पुनराशङ्कः	::	५२
तत्खण्डनम्	::	५३
कृत्तान्यकृताभ्युपगमाशङ्कः	::	५३
तत्खण्डनम्	::	५३
अवच्छेदवादः सूत्रादिस्वीकृतः	::	५४
अवच्छेदवादे जीवन्मुक्तिकेवल्यमुक्त्योर्व्यवस्था	::	५४

द्वितीयोऽध्यायः
=====

<u>जीवन्मुक्तेर्लक्षणम् -</u>	<u>पृष्ठम्</u>
लक्षणस्य सार्थक्यम्	५६
आशङ्क.१ - प्रमाप्सत्त्वेऽपि लक्षणकथनं निरर्थकं पिष्टपेषणम् वा	५६
तदुत्तरम्	५६
"व्यावृत्तिव्यवहारश्च लक्षणस्य प्रयोजनम्" इत्यस्याशयः	५७
प्रश्नः - लक्षणप्रतिपादने कथं व्यतिरेक्यनुमानम्, कथं न वा अन्वयानुमानम्	५८
उत्तरम्	५८
जीवन्मुक्तिलक्षणनिरूपणे कैवल्यमुक्तेर्लक्षणावश्यकता	६०
मतान्तरेऽपि कैवल्यमुक्तेः प्रदर्शनम्	६३
वेदान्तमते कैवल्यमुक्तौ आशङ्क.१ तत्- समाधानञ्च	६५
पुनः वेदान्तिमतोपरि आशङ्क.१; आशङ्क.१- खण्डनम्	६६
पुनराशङ्क.१	६६

		<u>पृष्ठम्</u>
समाधानम्	::	६७
पुनराशङ्कः - कथं स्वस्वरूपानन्दप्राप्तिः केवल्यम्	::	६७
आशङ्कः - निरासः	::	६८
प्रकारान्तरेषां - अविद्यानिवृत्त्युपलक्षितो मोक्ष इति कथमुच्यते	::	६९
समाधानम्	::	६९
जीवन्मुक्तिप्रतिपादनम्	::	७०
वाद्यन्तरमतेऽपि जीवन्मुक्तिकैवल्यमुक्तयोर्लक्षणं स्वीकार्यमिति वाद्यन्तरमुक्तेः स्वरूपखण्डनम्	::	७१ - ७५
चार्वाकमतखण्डनम्	::	७२
बौद्धमतखण्डनम्	::	७२
जैनमतखण्डनम्	::	७२
न्यायवैशेषिकप्राभाकरमतं न समीचीनम्	::	७३
भट्टमतं न समीचीनम्	::	७३
सांख्यसम्मतं मुक्तिस्वरूपं न युक्तिस्वरूपम्	::	७४
वेदान्ते परमसिद्धान्तः	::	७६

पृष्ठम्

आत्मन आनन्दस्वरूपत्वे स्वीकृते तादृशस्यात्म- स्वरूपस्य परमपुरुषार्थत्वे वादिनामाशङ्कः।।	::	७८
आशङ्कः।।ऽपाकरणम्	::	७८
पूर्वपक्षिण आशङ्कः।।-मोक्षः कस्य पुरुषार्थः	::	७९
आशङ्कः।।निराकरणम्	::	७९
केषाञ्चिदादिनां वेदान्त्युपरि आक्षेपः	::	८०
उत्तरम्	::	८०
पुनरपरेषां प्रश्नः - कथमानन्दस्यात्मस्वरूपतया तस्य मुक्तिस्वरूपत्वम्	::	८१
उत्तरम् -- वेदान्ते आत्मन एव मुक्तिस्वरूपम् न मुक्तेरात्मधर्मत्वम्	::	८२
पुनः प्रश्नः - मुक्तिस्वरूपस्यात्मन ऐकरूपत्वान्मुक्ति- रूपस्य तस्य पुनर्मुक्त्यर्थं कथं ज्ञानरूपस्योपाय- स्यापेक्षा	::	८२
उत्तरम्	::	८३
जीवन्मुक्तिलक्षणम्	::	८३
पुनः प्रश्नः - जीवन्मुक्तौ प्रारब्धसंस्कारः कथमनुवर्तते	::	८४
उत्तरम्	::	८४

(ज)

पृष्ठम्

जीवन्मुक्तो विदेहमुक्तश्चानुभवः समान एव	::	८५
सुषुप्तपुरुषाज्जीवन्मुक्तस्य भेदः	::	८६
जीवन्मुक्तेर्विविधानि लक्षणानि (श्रुतिस्मृतिसम्मतानि)	::	८७
जीवन्मुक्तिविषये शास्त्राणां विरोधाशङ्कः	::	८९
तत्समाधानम्	::	८९
मुक्तेः कारणविचारः	::	९३
मन्सः ज्ञानकारणत्वे आक्षेपः	::	९४
आक्षेपनिराकरणम्	::	९४
श्रीमद्भावदीपायां स्थितप्रज्ञलक्षणानि	::	९८
जीवन्मुक्तस्य स्ववशीकृतमनस्त्वं स्ववशीकृते- न्द्रियस्त्वमावश्यकम्	::	११४
जीवन्मुक्तेरुपरि पूर्वपक्ष्याशङ्कः निराकरणम्	::	११७
गीतायाश्चतुर्दशाध्यायेऽपि गुणातीतत्वादि- वचनेन जीवन्मुक्तस्य प्रतिपादनम्	::	११७
जीवन्मुक्तिप्रतिपादकाः श्लोकाः	::	१२३
जीवन्मुक्तिरूपोपसंहारः	::	१३४

तृतीयोऽध्यायःपृष्ठम्जीवन्मुक्तेः स्वरूपम् -

वस्तुस्वरूपलक्षणयोः पृथक्त्वं नास्तीति पूर्वपक्षिण आशङ्क. T	::	१३५
स्वरूपलक्षणयोः पार्थक्येन स्वरूपस्यापि कथनमिति सिद्धान्तिसमाधानम्	::	१३७
वेदान्तशास्त्रे द्विविधं लक्षणम् (क्रमणः स्वरूपलक्षणं तटस्थलक्षणञ्च)	::	१३८
सत्यज्ञानानन्दस्य भेदोऽस्ति, अभेदो वा	::	१३९
गुणीभूतपदार्थविशिष्टप्रधानपदार्थस्य वाक्यार्थत्वाशङ्क. T	::	१४९
पूर्वोक्ताशङ्क. Tयाः समाधानम्	::	१४०
सत्यज्ञानानन्दपदार्थानामपि स्वार्थबोधनद्वारा क्रमस्वरूपस्य लक्षणं प्रतिपादितम्	::	१४१
जीवन्मुक्तेः स्वरूपोपक्रमणम्	::	१४२
जीवन्मुक्तिस्वरूपकथनम्	::	१४३
केवल्यमुक्तिस्वरूपकथनम् (योगदर्शनकारमतम्, सांख्यकारमतम्, वात्सर्किकारमतम्, न्यायवैशेषिकमतम्)	::	१४३

पृष्ठम्

जीवन्मुक्तो पूर्वपक्ष्याशङ्कः।।	::	१४५
पूर्वोक्ताशङ्कः।।याः समाधानम्	::	१४५
वेदान्त्येकदेशिनां समाधानम्	::	१४६
एकदेश्युपरि शङ्कः।।	::	१४७
समाधानम्	::	१४७
एकदेश्यन्तरेषामाशङ्कः।।दिकम्	::	१४७
एकदेशिनामुपरि शङ्कः।।या समाधानम्	::	१४८
अपरैकदेशिनां समाधानम्	::	१४८
अविद्यानिवृत्तेः स्वरूपविषयेऽशङ्कः।।- समाधानादिकम्	::	१५०
निवृत्तेर्निवृत्तिमत्त्वेऽनवस्थाशङ्कः।।	::	१५१
समाधानम्	::	१५१
नाविद्यानिवृत्तिः पञ्चमप्रकारा	::	१५१
प्रतिपन्नोपाधौ निषेधात्मक्वाधोऽविद्यानिवृत्ते- रस्तीति चेदिति शङ्कः।।	::	१५२
शङ्कः।।याः समाधानम्	::	१५२
ज्ञानान्तरेण न तु तज्जन्यसंस्कारस्य नाश इति वैषम्याशङ्कः।।	::	१५२

पृष्ठम्

तत्खण्डनम्	::	१५२
ज्ञात एवात्मा ज्ञाननिवृत्तिर्न स्वरूपत इत्याशङ्क०।	::	१५३
समाधानम्	::	१५३
ज्ञानेनाविद्यानिवृत्तिर्नोपपद्यत इति प्रश्ने वेदान्तिभिरुत्तरम्	::	१५३
प्रातिभासिकभ्रमोपरिपर्यन्योगकरणद्वारा प्रकृतेः समाधानम्	::	१५४
अविद्यानिवृत्तिविषये पुनःप्रकारान्तरेणाशङ्क०। तत्समाधानम्	::	१५७
पुनरुक्तविषये शङ्क०।समाधानम्	::	१५७
जीवन्मुक्तेर्मुक्तेश्च स्वरूपे विप्रतिपत्तौ आशङ्क०।	::	१५७
समाधानम्	::	१५८
जीवन्मुक्तिविषयेऽपरः सिद्धान्तः	::	१५८
पुनर्जीवन्मुक्तिविषये आशङ्क०।	::	१५८
उक्ताशङ्क०।समाधानम्	::	१५८

पृष्ठम्

पूर्वपक्षयेकदेशिन आशङ्क०-१; तत्समाधानम्	::	१६०
पुनराशङ्क०-१	::	१६०
तत्समाधानम्	::	१६०
अविद्यालेशविषये आशङ्क०-१	::	१६२
समाधानम्	::	१६२
अविद्याया आकारान्तरानुवृत्तिविषये शङ्क०-१	::	१६४
उक्ताशङ्क०-१याः समाधानम्	::	१६४
विविदिषासन्न्यासविद्वत्सन्न्यासयोरालोकनम्	::	१६४
श्रीमन्मधुसूदनसरस्वतीपादानां मत्म्	::	१६४
विद्यारण्यमुनिमत्म्	::	१६५
जीवन्मुक्तेरुपरि पुनः प्रश्नः	::	१६६
समाधानम्	::	१६६
पुनर्विद्वत्सन्न्यासविषये क्विरपम्	::	१६७
भूमिकासप्तकम्	::	१६७
भूमिकासप्तकभेदेन ब्रह्मविदो निरुपपम्	::	१६८
पुनः जीवन्मुक्तपुरुषस्य व्यवहारविषयाशङ्क०-१	::	१७०
समाधानम्	::	१७०

		<u>पृष्ठम्</u>
पुनरुक्तविषये शङ्क०T	::	१७१
विदुषो भोजनाद्युपरि पूर्वपक्षिणामाशङ्क०T	::	१७२
समाधानम्	::	१७२
अविद्यानिवृत्तिरूपमुक्तेरुपरि पुनराशङ्क०T	::	१७४
"जीव"शब्देन कीदृशो जीवो विवक्षितः	::	१७४
उक्तस्य समाधानम्	::	१७५
पुनरविद्यानिवृत्तिविषयिण्याशङ्क०T	::	१७६
समाधानम्	::	१७६
अविद्याया लक्षणकथनम्, अघटनघटनपटीयस्त्वं च	::	१७६
मायाऽनिर्वाच्या	::	१७७
पुनरज्ञानलक्षणसम्बन्धे शङ्क०T	::	१७९
समाधानम्	::	१७९
पुनरज्ञानलक्षणव्यावृत्तिः	::	१७९
पुनर्मुक्तस्यावस्थानविषये शङ्क०T	::	१८०
उक्तशङ्क०Tयाः समाधानम्	::	१८१
पुनःशङ्क०T— केवलज्ञानस्वरूपत्वे मुक्तौ कथमात्मनो ज्ञानस्वरूपतया प्रकाशो भवति ?	::	१८१

पृष्ठम्

समाधानम्	::	१८१
पुनःशङ्कः -- अवेद्यत्वे सति कथमपरोक्षत्वम- परोक्षत्वे सति कथमवेद्यत्वम् ?	::	१८२
उत्तरम्	::	१८२
स्वप्रकाशत्वस्य लक्षणविषये पूर्वपक्षिणामाशङ्कः	::	१८५
उक्ताशङ्कः-याः समाधानम्	::	१८५
यो म्यक्तरूपस्य धर्मस्यात्मन्यभ्युपगमेऽपसिद्धान्ता- पत्तिः	::	१८६
समाधानम्	::	१८६
पूर्वोक्तसमाधानोपरि प्रश्नः	::	१८७
उक्तप्रश्नस्योत्तरम्	::	१८७
उक्तविषयकवान्तरशङ्कः	::	१८७
समाधानम्	::	१८७
पुनःशङ्कः	::	१८८
समाधानम्	::	१८८
अवेद्यस्य स्वप्रकाशस्य कथं व्यक्त्वारयोग्यत्वम् ?	::	१८९
उत्तरम्	::	१८९

पृष्ठम्

अनुभूतेः स्वप्रकाशत्वविषये शङ्कः।	::	१-६०
उक्तशङ्कः।याः समाधानम्	::	१-६०
पुनराशङ्कः।ः स्वप्रकाशत्वविषये	::	१-६१
समाधानम्	::	१-६२
अनुभूतेः प्रामाण्यसिद्धत्वासिद्धत्वयोर्विकल्पः	::	१-६२
उक्तविकल्पखण्डनम्	::	१-६२
वृत्तिव्याप्यत्वविषये शङ्कः।	::	१-६२
समाधानम्	::	१-६२
अनुभूतेः स्वप्रकाशत्वसिद्धिः	::	१-६३
ज्ञानस्य स्वप्रकाशत्वानुमानोपरि पुनःशङ्कः।	::	१-६५
एतद्विषये प्राभाकराः त्रिपुटीवादिनः नैयायिकाः	::	१-६६
वेदान्तमते ज्ञानज्ञेययोः सम्बन्ध आध्यात्मिक एव	::	१-६६
उक्तानुमानोपरि पुनरपि शङ्कः।	::	१-६७
वाधक्त्वेणोक्तशङ्कः।याः खण्डनम्	::	१-६७
आत्मनो ज्ञानस्वरूपत्वविषये पुनःशङ्कः।	::	१-६७

(त)

पृष्ठम्

समाधानम्	::	१६७
श्रुतिद्वारा पुनःशङ्कः	::	१६८
उक्तशङ्कःसमाधानम्	::	१६८
आत्मनो ज्ञानस्वरूपत्वोपरि पूर्वपक्षिणः पुनः- शङ्कः	::	२०१
उक्तशङ्कःतयाः समाधानम्	::	२०१
पुनःशङ्कः - "जानामी"ति प्रत्ययस्य किमालम्बनम् ?	::	२०१
उत्तरम्	::	२०१
मुक्तिविषये शङ्कः	::	२०२
उत्तरम्	::	२०३
आत्मनः प्रेमास्पदत्वविषये वाधकशङ्कः	::	२०३
उक्तशङ्कःतयाः समाधानम्	::	२०३
आत्मनो नित्यत्वसिद्धौ शङ्कः	::	२०४
समाधानम्	::	२०४ - २०५

चतुर्थोऽध्यायःपृष्ठम्जीवन्मुक्ताकुपपत्तेः परिहारः =

२०६ - २८२

ज्ञानान्मुक्तिरित्यस्मिन् मुक्तेः स्वरूपालोकनम्	::	२०६
अविद्यानिवृत्तिः किं सती किम्वा अस्ती - इति जिज्ञासा	::	२०७
तदुत्तरम्	::	२०७
अविद्यानिवृत्तेश्चैतन्यस्वरूपत्वस्वीकारे आशङ्कः	::	२०८
उक्ताशङ्कः समाधानम्	::	२०८
श्रवणादीनामानर्थक्याशङ्कः	::	२०८
उक्ताशङ्कः समाधानम्	::	२०९
बन्धनिवृत्तावाशङ्कः	::	२०९
उक्ताशङ्कः समाधानम्	::	२०९
एकदेशिनां मतवर्णनम्	::	२०९
तत्खण्डनम्	::	२०९
कैवल्यमुक्तेः प्रतिपादनम्	::	२१०
जीवन्मुक्ताशङ्कः विशिष्टाद्वैतवादिनाम्	::	२१०

उक्ताशङ्क-ऽऽखण्डम्	::	२१२
सिद्धान्तिसमाधानोपरि पुनराशङ्क-ऽऽ	::	२१२
उक्ताशङ्क-ऽऽसमाधानम्	::	२१३
न ह्यात्मनो बन्धः स्वरूपतः कदाप्यस्ति- सम्भवति वा	::	२१५
ब्रह्मात्मैक्यसाक्षात्कारेण सशरीरत्वप्रतिभासो नैव भवितुं शक्नोति बाधकज्ञानस्यभिन्नविषयत्वा- दिति अनुपपन्नमेव	::	२१६
विद्यारण्यमुनिभिर्विदेहमुक्तेर्जीवन्मुक्तेश्चविभागेन स्वरूपस्य कारणस्य च क्रमशो विभागः	::	२१८
जीवन्मुक्त्युपरि माध्वमते आशङ्क-ऽऽ	::	२२१
माध्वाशङ्क-ऽऽनिवारणं सिद्धान्तिनः	::	२२२
सिद्धान्तिकृताशङ्क-ऽऽनिवारणोपरि पुनर्भेदवादिनां शङ्क-ऽऽ	::	२२४
वस्तुस्वरूपभेदवादिन उपरि अन्यस्याशङ्क-ऽऽ	::	२२६
वस्तुस्वरूपभेदवादिमतं निराक्रियतेऽद्वैतिना	::	२२६
भेदवादिनोऽद्वैतवाद्युक्तमतनिराकरणम्	::	२२७
उक्तमाध्वमतोपरि अपरस्य कस्यचिदाशङ्क-ऽऽ	::	२२८

पृष्ठम्

माध्वमतेनोक्तशङ्कानिरसनम्	::	२२६
पुनरद्वैतवादिनः स्वमतव्यवस्थार्थं श्रुत्यर्थप्रति- पादनम्	::	२२६
माध्वस्याद्वैतव्याख्यानिराकरणम्	::	२३०
अद्वैतवादिसिद्धान्तोपस्थापनम्	::	२३१
अद्वैतवादिनामुपरि पूर्वपक्षिण आशङ्कान्	::	२३१
अद्वैतवादिकर्तृकोक्ताशङ्कान्समाधानम्	::	२३१
पूर्वपक्षिशङ्कान्	::	२३१
अद्वैतवादिकर्तृकं तत् समाधानम्	::	२३१
माध्वानामुक्ताद्वैतवादोपरि मतान्तरप्रदर्शनम्	::	२३३
अद्वैतवादिनामाशङ्कानुवादः	::	२३४
माध्वकर्तृकत्सुखण्डनम्	::	२३४
अद्वैतवादिनां मिथ्यात्वानुमानमनूद्य माध्वैस्तत्- खण्डनम्	::	२३५
अद्वैतवादिनां माध्वमतखण्डनम्	::	२३६
माध्वानामद्वैतवाद्युक्तमतखण्डनम्	::	२३८
पुनरेकदेशिमताशङ्कानां माधवाः खण्डयन्ति	::	२४७

पृष्ठम्

अद्वैतवादिनामुत्तरम्	::	२४७
पूर्वपक्षिणामाशङ्क०T	::	२५३
वेदान्तिक्तकृतत्खण्डनम्	::	२५३
पुनः पूर्वपक्ष्याशङ्क०T	::	२५३
वेदान्तिक्तकृतत्खण्डनम्	::	२५३
पुनः पूर्वपक्ष्याशङ्क०T	::	२५३
तदुत्तरम्	::	२५३
पूर्वपक्ष्याशङ्क०T	::	२५४
वेदान्तिक्तकृतत्खण्डनम्	::	२५४
पुनः पूर्वपक्ष्याशङ्क०T	::	२५४
वेदान्तिक्तकृतपूर्वपक्ष्युपरि शङ्क०T	::	२५५
पूर्वपक्षिणस्तच्छङ्क०Tखण्डनम्	::	२५५
वेदान्तिक्तकृतखण्डनम्	::	२५५
माध्वकर्तृकः पूर्वपक्षः	::	२५६
वेदान्तिक्तकृतत्खण्डनम्	::	२५६
नैयायिकपूर्वपक्षः	::	२५७

पृष्ठम्

वेदान्तिकर्तृकतत्खण्डनम्	::	२५७
पुनः नैयायिकपूर्वपक्षः	::	२५८
वेदान्तिकर्तृकप्रतिविन्दमुखेन नैयायिकपूर्वपक्षस्य खण्डनम्	::	२५८
नैयायिक पूर्वपक्षः	::	२५८
वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५८
पुनः नैयायिकः पूर्वपक्षः	::	२५९
वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५९
पुनः नैयायिकः पूर्वपक्षः	::	२५९
वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५९
प्रतिविन्दमुखेन वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५९
नैयायिकस्य वेदान्तिन उपरि पूर्वपक्षः	::	२५९
वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५९
नैयायिकः पूर्वपक्षः	::	२६०
वेदान्तिनः विकल्पमुखेन तत्खण्डनम्	::	२६०
पुनर्नैयायिकस्य पूर्वपक्षः	::	२६३
वेदान्तिनामुत्तरम्	::	२६३

पृष्ठम्

माध्वमतेन वेदान्तिनामुपरि पूर्वपक्षः	::	२६४
वेदान्तिकर्तृक तत्खण्डनम्	::	२६४
पुनर्माध्वानां वेदान्तिनां प्रति पूर्वपक्षः	::	२६४
वेदान्तिकर्तृकतत्खण्डनम्	::	२६५
पुनर्माध्वानां पूर्वपक्षः	::	२६६
वेदान्तिनास्तत्खण्डनम्	::	२६६
माध्वानां पूर्वपक्षः	::	२६६
वेदान्तिनास्तत्खण्डनम् - पूर्वकभेदखण्डनम्	::	२६६
माध्वानां पूर्वपक्षः	::	२६८
वेदान्तिनास्तत्खण्डनम्	::	२६८
माध्वस्य पूर्वपक्षः	::	२६८
वेदान्तिकर्तृक तत्खण्डनम्	::	२७०
माध्वस्यपुनः पूर्वपक्षस्थापनम्	::	२७०
वेदान्तिना उत्तरम्	::	२७१
वेदान्तिनाः पूर्वपक्षः	::	२७१
माध्वस्य तदुत्तरदानेन वेदान्तिनां प्रति आशङ्कः T	::	२७२

(ब)

पृष्ठम्

वेदान्तिकर्तृक माधवमताशङ्क-खण्डम्	::	२७२
पुनर्माधवस्य वेदान्तमतोपरि शङ्क-खण्डम्	::	२७२
वेदान्तिकर्तृक तच्छङ्क-खण्डम्	::	२७२
पुनर्माधवस्य स्वपक्षसमर्थनम्	::	२७३
वेदान्तिनस्तत्खण्डम्	::	२७३
माधवस्य पुनः स्वपक्षसमर्थनम्	::	२७४
वेदान्तिनस्तत्खण्डम्	::	२७४
माधवस्य पुनः पूर्वपक्षः	::	२७५
वेदान्तिनामुत्तरम्	::	२७५
माधवस्यान्यथा वेदान्तिनं प्रति पूर्वपक्षः	::	२७६
वेदान्तिनस्तत्खण्डम्	::	२७६
पुनर्माधवः पूर्वपक्षः	::	२७६
वेदान्तिनः प्राभाकरदृष्टान्तखण्डनेन पूर्वपक्ष- खण्डम्	::	२७६
पुनर्माधवस्य पूर्वपक्षः	::	२७७
वेदान्तिनस्तत्खण्डम्	::	२७८
माधवकर्तृक वेदान्तिमतोपरि पूर्वपक्षः	::	२७८

(भ)

पृष्ठम्

वेदान्तिकर्तृकोत्तरम्	::	२७
पुनर्माधवस्य पूर्वपक्षः	::	२५०
वेदान्तिनस्तत्खण्डनम्	::	२५०
पुनर्माधवस्य पूर्वपक्षः	::	२५२
वेदान्तिकर्तृक तत्खण्डनम्	::	२५२

पञ्चमोऽध्यायः

=====

पृष्ठम्

<u>जीवन्मुक्तेस्मयोगित्वम् -</u>		२५३ - ३५५
जीवन्मुक्तिस्वीकारस्य प्रयोजनम्	::	२५३
तत्त्वज्ञानं मुक्तिकारणम्	::	२५३
ज्ञानानन्तरक्षण एव न शरीरपातः	::	२५४
सद्गुरोरावश्यकता	::	२५४
दर्शनान्तरेषु जीवन्मुक्तेर्दृष्टान्ताः	::	२५६
सौगतमतम्	::	२५६
आर्हतमतम्	::	२५६
सांख्यमतम्	::	२५६

पृष्ठम्

सांख्योपरि आशङ्क. १ (उपदेशानन्तरं सर्वेषां शिष्याणां कथं न मुक्तिः)	::	२५७
सांख्यसूत्रकृता समाधानम्	::	२५७
पुनराशङ्क. १ -- (मन्दविवेकः कथमुपदेशं कर्तुं शक्नोति)	::	२५८
तन्निरासनम्	::	२५८
वैशेषिकमतम्	::	२६०
न्यायमतम्	::	२६४
जीवन्मुक्तेरस्वीकारे शास्त्रं वातपुत्रीयं स्यात्	::	२६५
जीवन्मुक्तावस्वीकृते शास्त्रसम्प्रदायो विच्छिद्येत	::	२६५
जीवन्मुक्तेरस्वीकारे शास्त्रमनधिगताथपूर्वं स्यात्	::	२६६
आत्मादौ प्रमेये क्लृप्तः प्रतिपत्तयः	::	२६६
योगनये जीवन्मुक्तिः स्वीकृता	::	२६८
भाट्टमते जीवन्मुक्तिर्न स्वीकृता	::	२६९
प्राभाकरमते जीवन्मुक्तिर्नोपपद्यते	::	३००
वैष्णववेदान्तिनां पाशुपतादिमते च जीवन्मुक्तिर्नास्ति	::	३००

	<u>पृष्ठम्</u>
वेदान्ते जीवन्मुक्तिसिद्धौ पञ्चानुपङ्गु-विचारः ::	३००
जीवन्मुक्तिसिद्धौ पञ्चप्रयोजनानि (प्रथमं ज्ञानरक्षा) ::	३००
जीवन्मुक्तेः द्वितीयं प्रयोजनं तपः ::	३०१
जीवन्मुक्तेः प्रयोजनं तपो वा तपसः प्रयोजनं जीवन्मुक्तिरिति प्रश्नः ::	३०१
तदुत्तरम् ::	३०१
ज्ञानभूमयः ::	३०२
अविद्यानाशानन्तरं कथं प्रारब्धकर्मणामवस्थीति प्रश्नः ::	३०३
तदुत्तरम् ::	३०३
योगभूमिकाद्वारा प्रारब्धकर्मणां नाशः कथं भवेदिति प्रश्नः ::	३०४
तदुत्तरम् ::	३०४
जीवन्मुक्तेस्तृतीयं प्रयोजनं क्लिप्तादाभावः, तस्य द्वैविध्यञ्च ::	३०६
जीवन्मुक्तो न केनापि शास्त्रेण क्लिप्तम्वदते ::	३०७
जीवन्मुक्तेश्चतुर्थं प्रयोजनं दुःखनाशः ::	३०८
जीवन्मुक्तेः पञ्चमं प्रयोजनं सुखाविर्भावरूपम् ::	३०९

पृष्ठम्

न जीवन्मुक्तस्यानन्दभाने प्रकाशप्रकाशकयोर्भेद- ज्ञानाद्देतभानापत्तिः	::	३११
जीवन्मुक्तौ प्रमाणं नास्तीति वक्तुं न शक्यते	::	३११
जीवन्मुक्तेः पञ्चमप्रयोजने स्वीकृते लोकव्यवहारं कुर्वतस्तत्त्वविदोऽपि श्रेष्ठत्वनिराकरणम्	::	३१२
समाधिमवलम्ब्य काचिदाशङ्कता	::	३१३
तन्निराकरणम्	::	३१३
जीवन्मुक्तिदशायां परमानन्दस्फुरणप्रतिपादकाः श्लोकाः	::	३१४
जीवन्मुक्तौ समाधेरावश्यकताविषयिणी कुशकाश- न्यायेन विचारणा	::	३१५
अहं ज्ञाने विधिर्निराकृतः	::	३१५
योगे विधिर्न सम्भवतीति तर्कः	::	३१६
विद्यारण्यमुनिप्रतिपादिता समाधिरूपयोगस्य प्रक्रिया न भावच्छङ्करपादसम्मता - इति वितर्कः	::	३१७
वितर्कस्य निरसनम्	::	३१८
ब्रह्मसाक्षात्कारे चत्वारः प्रतियन्धकाः	::	३१९

पृष्ठम्

व्यञ्जकत्वं प्रतिबन्धनिरासकत्वम्	::	३१६
निदिध्यासनस्य योगरूपतया प्रतिबन्धनिवर्त्तकत्वो- पयोगित्वम्	::	३२०
श्रुतिषु योगस्य जीवन्मुक्तिसम्पादकवृद्धात्मैक्य- साक्षात्कारे उपयोगित्वप्रदर्शनम्	::	३२१
पुनः येन तेन प्रकारेण तर्कावतारणा	::	३२३
वस्तुयाथार्थ्यज्ञानं न पुरुषवृक्ष्यपेक्षम्, अपितु वस्तुतन्त्रम् ; ब्रह्मज्ञानं वस्तुतन्त्रम्	::	३२३
अवाञ्छित्तर्कस्य निरसनम्	::	३२४
पुनः प्रश्नः	::	३२४
तत् समाधानम्	::	३२४
प्रश्नः - आत्मज्ञानेऽपूर्वीविधिभविन्नवेति	::	३२५
तदुत्तरम्	::	३२६
पुनः प्रश्नः	::	३२७
तस्योत्तरम्	::	३२७
पुनराशङ्कः	::	३२७
तस्या अपि खण्डनम्	::	३२७

पृष्ठम्

आशङ्क. १ - "नेति नेति" इत्यादिवाक्यानां विधिविशेषत्वम्	::	३२८
तत्खण्डनम्	::	३२८
प्रश्नः - 'द्रष्टव्यः' इत्यादौ आत्मज्ञाने प्रवृत्तिं प्रति विधेरावश्यकतेति	::	३२८
पूर्वपक्षिणं प्रति प्रश्नेन उत्तरदानम्	::	३२८
आत्मज्ञाने न विधेरवकाशः	::	३२८
न वेदान्तश्रवणे विधेरावश्यकता	::	३२९
वेदान्तवाक्यार्थस्मृतिधारायां न विधिः	::	३२९
चित्तवृत्तिनिरोधेऽपि न विधिः	::	३२९
पुनः प्रश्नः	::	३३१
तस्योत्तरम्	::	३३१
शाङ्क. रभाष्यमुखेन विपक्षनिराकरणम्	::	३३१
समन्वयसूत्रे भामतीटीका	::	३३२
ब्रह्मसाक्षात्कारे योगस्योपयोगिताविषयकः	::	३३२
पुनः प्रश्नः	::	३३२
उत्तरम्	::	३३२

पृष्ठम्

योगस्य ब्रह्मसाक्षात्कारे करणतया नोपयोगित्व- मपितु प्रतिबन्धनिवर्त्तकतयेवेत्युक्तम्	::	३३३
वेदान्तिनां सिद्धान्तः	::	३३३
जीवतो मुक्तिरिति वचनं न समीचीनमिति विरोधिनामाक्षेपः	::	३३४
जीवन्मुक्तो न किमपि प्रमाणमस्तीति वादिनामपयुक्तिः	::	३३६
जीवन्मुक्तिप्रतिपादकश्रुतेः याथार्थ्यं नाभ्युपगमते इत्यपि विरुद्धवादिनामाक्षेपः	::	३३७
आक्षेपाणां निरसनम्	::	३३७
न प्रत्यक्षेण सह श्रुतेः विरोधः	::	३३७
आगमजन्यज्ञानगतप्रमात्वे न प्रत्यक्षापेक्षा	::	३३८
आगमजन्यज्ञानगतप्रमितौ सम्वादाय न प्रत्यक्षापेक्षा	::	३३८
आगमात् ज्ञानोत्पत्तौ प्रत्यक्षापेक्षा इति शङ्क- त	::	३३८
तन्निराकरणम्	::	३३८
नागमस्य प्रत्यक्षगतव्यावहारिकप्रामाण्यविरोधः	::	३३८
आगमस्य तात्त्विकप्रामाण्यं न प्रत्यक्षापेक्षम्	::	३३८
आगमस्य प्रामाण्यं सर्वथाऽवाधितमिति सिद्धान्तः	::	३३८

अनन्यपरस्य श्रुतिवाक्यस्य न स्वार्थे उपचरितार्थत्वम्	::	३३६
"तत्त्वमसि" इति महावाक्ये न भागत्याग- लक्षणाङ्गीकारः - इत्याशङ्क्यः	::	३४०
तत्खण्डनम्	::	३४०
कथमप्यागमस्य वाधो न सम्भक्तीति- भामतीभाष्यम्	::	३४१
पौर्वापर्ये पूर्वदौर्वल्यं प्रकृतिवदित्यस्य व्याख्या	::	३४१
सर्वश्रुतिस्मृतीतिहासपुराप्तात्पर्यस्य नित्यशुद्धबुद्धि- स्वरूपस्य जीवस्य तत्त्वमस्यादिवाक्यलक्षितस्य ज्ञानस्य न केनचिदपि प्रमाणेन वाधः	::	३४३
श्रुतिज्ञापितत्वान्न जीवन्मुक्तावनुपपत्तिः	::	३४३
एकजीववादप्रसङ्गमुत्थाप्य जीवन्मुक्तिविषये शङ्क्यः	::	३४३
तन्निराकरणम् ; वामदेवादीनां मुक्तिप्रतिपादक- शास्त्रस्य न मुख्यार्थे तात्पर्यम्	::	३४४
कथमेकेन जीवेन नानात्मनां व्यवहारः सम्भवे- दिति प्रश्नः	::	३४५
तस्योत्तरम्	::	३४५
न कोऽपि एतावत्कालपर्यन्तं मुक्तो जातः -- इत्याशङ्क्यः	::	३४५

(स)

पृष्ठम्

एकजीववादे जीवन्मुक्तिः सर्वथाऽनुपपन्ना	::	३४६
नैकजीववादः समीचीनः (क्विरणानुयायिभिः जीवभेदवादसमर्थनम्)	::	३४६
आभासवादिभिः संक्षिपशारीरककारिभिः वात्तिककारिभिः जीवभेदं समर्थनम्	::	३४६
वाचस्पतिमिश्रमते जीवनानात्वं सिद्धम्	::	३४७
जीवनानात्वपक्षे शास्त्राणां समर्थनानि	::	३४७
अविद्याया एकत्वेन जीवैकत्वसिद्धिरित्याशङ्क्यता	::	३४८
तत्खण्डनम्	::	३४८
जीवन्मुक्तिः सर्वथा सम्भवेदेव	::	३४९
जीवन्मुक्तिसमर्थकानि शास्त्रवाक्यानि	::	३५०
जीवन्मुक्तेर्विदिधा उपयोगिताः	::	३५३-३५९
लोकानां केवल्यमुक्तौ दृढो विश्वासः	::	३५३
शास्त्रस्य प्रामाण्यसिद्धिः	::	३५३
जीवन्मुक्तानन्दानुभवे केवल्यमुक्तौ शङ्क्यताया अभावः	::	३५३
जीवन्मुक्तदर्शिन न कस्यापि ब्रह्मविद्याफलेऽना- श्वासः सन्देहो वा सम्भवेत्	::	३५३

(६)

पृष्ठम्

शास्त्रविहितकर्मादौ विश्वासः :: ३५४

निवृत्तिमूलकैराचरणैः स्वरूपसुखानुभवः
सर्वेषां निष्ठया समाजस्य कल्याणम् :: ३५४

षष्ठोऽध्यायः
=====

उपसंहारः :: ३५६ - ३७२
संयोजनौ २७१-क-ग

निबन्धे समुद्गतानां ग्रन्थानां परिचयः :: ३७३ - ३८१

=====